

Plāno atbildi Ķīnas "Jaunajam zīda ceļam"

Pasaules septiņas industriāli attīstītās valstis (G7) plāno vērienīgu infrastruktūras iniciatīvu trūcīgajās valstīs, šādi cenšoties radīt pretsvaru Ķīnas daudztriljonu dolāru iniciatīvai, kas tiek dēvēta par "Jauno zīda ceļu". ASV amatpersonas par iniciatīvu pavēstīja Lielbritānijā šobrīd notiekošā G7 samita kuluāros.

Infrastruktūras trūkums vairākās pasaules daļās ir 40 triljonu dolāru liels, un šī iniciatīva iecerēta, lai palīdzētu citām valstīm to aizpildīt, norādīja amatpersonas. Kaut arī nekādas finansiālas apņemšanās netiek veiktas, amatpersonas norādīja, ka ASV, G7 partneri, privātais sektors un citas ieinteresētās

puses drīzumā varētu mobilizēt simtiem miljardu dolāru investīcijām infrastruktūrā zemu un vidēju ienākumu valstīs. "Tas nav tāpēc, lai liktu valstīm izvēlēties starp mums un Ķīnu. Tas ir tāpēc, lai piedāvātu apstiprināšanu, alternatīvu redzējumu un pieeju, ko tās varētu izvēlēties," norādīja amatpersona. Tas kontrastē "stipri ar to, kā dažas citas valstis īsteno aktivitātes infrastruktūras jomā", viņš piebilda.

Ķīnas "Jaunais zīda ceļš" izpelnījies strīdīgus vērtējumus. Ķīna investē ceļos, dzelzceļos, ostās un citos infrastruktūras projektos, lai izveidotu jaunus tirdzniecības sakarus Eiropā, Āfrikā, Latīņamerikā un Āzijā. Šajā procesā Ķīna investē val-

stīs, kam citādi būtu grūti piekļūt starptautiskajai palīdzībai. Kritiķi norāda, ka trūcīgās valstis šīs pieejas rezultātā nokļūst parādu slazdā un politiskajā atkarībā, bet dabas aizsardzības standarti tiek apietti. Turklāt Ķīnas uzņēmumi ir vienīgie, kas tiek iesaistīti.

Ķīna vakar brīdinājusi G7 līderus, ka tie laiki, kad "mazas" valstu grupas lēma pasaules likteņus, sen pagājuši. "Mēs vienmēr esam uzskatījuši, ka valstis – lielas vai mazas, stipras vai vājas, nabagas vai bagātas – ir vienlīdzīgas un ka pasaules problēmas risināmas, konsultējoties visām valstīm," norādījis Ķīnas vēstniecības pārstāvis.

G7 valstu līderi arī vienojušies paplašināt Covid-19 vakcī-

nu ražošanu globālā mērogā, lai līdz 2023. gadam nodrošinātu pasaulei vismaz vienu miljardu šo vakcīnu devu ar dalīšanās un finansēšanas projektiem, paziņoja Lielbritānija. Šāda G7 valstu apņemšanās sekos jau izskanējušiem aicinājumiem turīgākajām valstīm vairāk dalīties ar Covid-19 vakcīnām ar mazāk attīstītām valstīm. Labdarības organizācijas ir brīdinājušas, ka pašreizējā situācija ved uz "vakcīnu aparteīdu". ASV ceturtdien solīja ziedot 500 miljonus Covid-19 vakcīnu devu 92 trūcīgākām valstīm. Eiropas Savienības valstis ir vienojušās līdz gada beigām ziedot vismaz 100 miljonus devu. Francija un Vācija ir apņēmušās ziedot pa 30 miljoniem devu katrā.▶

ĪSUMĀ

Lielbritānijas

premjierministra Borisa Džonsona birojs sestdien pavēstīja, ka Eiropas Savienības līderi piekrituši turpināt sarunas, lai rastu risinājumu problēmām saistībā ar pēcbreksita Ziemeļīrijas protokolu. "Premjerministrs vēlas patlaban strādāt pastāvošā protokola ietvaros, lai rastu radikālas pārmaiņas un pragmatiskus risinājumus. Tas ir mūsu tūlītējais fokuss. Mēs dienaskārtībā paturēsim visas alternatīvas." Džonsons "pauza pārliecību par Apvienotās Karalistes nostāju" Francijas prezidentam Emanuelam Makronam, norādīja Dauningstrīta, vienlaikus ES līderi mudināja Lielbritāniju "iemiest to, par ko mēs vienojamies" breksita vienošanās nosacījumos.

Latvija. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa piektdien nolēma par drošības līdzekli piemērot apcietinājumu spiegošanā Krievijas labā vainotajam Saeimas deputātam Jānim Ādamsonam. Tāpat tiesa nolēma piemērot apcietinājumu vēl kādai personai. Tiesa ierosinājumu par Ādamsona apcietinājuma piemērošanu skatīja aptuveni divas stundas. Ādamsonu uz tiesas zāli un no tās konvojēja trīs Valsts drošības dienesta darbinieki maskās. Ne Ādamsons, ne viņa advokāts aģentūrai LETA komentārus nesniedza.

ASV. Laikraksts "New York Times" un citi ASV mediji godalgoti ar Pulicera balvām par publikācijām, kas vēltās koronavīrusa pandēmijai, kā arī protestiem pret rasismu un policijas brutalitāti. Balva par kalpošanu sabiedrībai piešķirta "New York Times" par "drosmīgu, tālredzīgu un plašu" pandēmijas atspoguļojumu, pavēstīja žūrijas pārstāvji. Ar īpašu pieminējumu pagodināta Darnela Freizjēra, kas ar savu mobilo telefonu uzfilmēja Floida nāvi. Pulicera balvas šogad piešķirtas jau 105. gadu. Uzvarētājus izraugās Ņujorkas Kolumbijas universitātē bāzēta žūrija.

ŠAJĀ DIENĀ

14. jūnijā

1789. Amerikāņu garīdznieks Elaija Kreigs izstrādāja no kukurūzas gatavotu viskiju. Tas tika nodēvēts par burbonu, jo Kreigs dzīvoja Kentuki štata Burbonas apgabalā.

1907. Norvēģija piešķīra sievietēm vēlēšanu tiesības.

1941. PSRS sāka latviešu un igauņu masveida slepkavības un deportācijas.

1998. Leģendārais amerikāņu basketbolists Maikls Džordans aizveda savu komandu Čikāgas "Bulls" līdz sestajam NBA čempionu titulam, kurš turklāt bija trešais pēc kārtas.

SAGATAVOJIS PAULS KAUFMANIS.

ASV palīdzēs Ukrainai

ASV sniegs Ukrainai papildu militāro palīdzību 150 miljonu ASV dolāru apmērā, paziņoja Pentagona dažas dienas pirms ASV un Krievijas prezidentu Žeņēvas samita. Militārā palīdzība, kas ietver radaru sistēmas, dronus un drošu sakaru iekārtas, papildina 125 miljonu dolāru vērtu palīdzības paketi, par kuru bija paziņots martā, sacīja Pentagona preses sekretārs Džons Kērbijš. Ar šo otro paketi ASV prezidenta Džo Baidena administrācija ir piešķīrusi visus militārās palīdzī-

bas līdzekļus, kurus Kongress paredzēja Ukrainai 2021. finanšu gada budžetā, teikts Pentagona paziņojumā.

Kērbijš sacīja, ka šī palīdzība ir paredzēta, lai "palīdzētu Ukrainas spēkiem saglabāt savas valsts teritoriālo integritāti un uzlabot sadarbību ar NATO". "[Aizsardzības] ministrija turpina mudināt Ukrainu īstenot reformas, kas atbilst NATO principiem un standartiem, lai sekmētu tās eiroatlantiskos centienus," teica Pentagona preses sekretārs.▶

Brīdina par hibrīddraudiem

Eiropas Parlamenta deputāti brīdina, ka hibrīddaudi – darbības, kuras valsts vai nevalstiski dalībnieki izmanto, lai uzbruktu demokrātiskām valstīm un institūcijām, kļūst arvien biežāki un sarežģītāki, aģentūru LETA informēja EP preses sekretārs Latvijā Jānis Krastiņš. **Hibrīddraudi ietver dezinformācijas kampaņas un kiberuzbrukumus infrastruktūrām, ekonomiskiem procesiem un demokrātiskām iestādēm.** Deputāti ir nobažījušies par hibrīddraudu ietekmi uz vēlēšanām, likumdošanu, tiesībsardzību un taisnīgumu. Ņemot vērā neseno kiberuzbrukumus būtiski svarīgai infrastruktūrai, EP deputāti aicina ieviest stingrākus Eiropas Savienības kiberdrošības standartus saņemtajām ierīcēm, lietotnēm

un operētājsistēmām. 10. jūnijā pieņemtā rezolūcija EP aicina noteikt mērķi, ka visiem ar internetu saistītiem produktiem un piegādes ķēdēm, kas tos padara pieejamus, jābūt veidotiem tā, lai tie būtu noturīgi pret kibernetizāciju un ar iespēju ātri izlabot vājās vietas. EP ieskatā Covid-19 krīze ir atklājusi kiberdrošības problēmas vairākās īpaši būtiskās nozarēs, sevišķi veselības aprūpē, savukārt attālinātais darbs un sociālā distancēšanās ir palielinājusi cilvēku atkarību no digitālajām tehnoloģijām un saziņu interneta vidē. Deputāti atzīmē arī neseno kiberuzbrukumu sēriju veselības aprūpes sistēmām Īrijā, Somijā un Francijā, kas nodarīja ievērojamu kaitējumu veselības aprūpes sistēmām un pacientu aprūpei.▶

FOTOFAKTS

Skropstas

Jū Džiansina no Ķīnas pārspējusi pašai piederošo Ginesa rekordu – viņas skropstas sasniegušas 20,5 centimetru garumu.

FOTO – GUINNESSWORLDRECORDS.COM

Maskavā piespiedu brīvdienas

Krievijas galvaspilsētā Maskavā, reaģējot uz straujo Covid-19 izplatīšanos, dienas no 15. līdz 19. jūnijam nākamnedēļ pasludinātas par brīvdienām, sestdien paziņoja mērs Sergejs Sobjaņins. Mēra rīkojums attiecas uz visu īpašuma formu uzņēmumiem un organizācijām, kas parasti brīvdienās nestrādā. Tas tomēr neattiecas uz iestādēm, kam ir "kritiski svarīga nozīme, lai nodrošinātu pilsētas infrastruktūras darbību", un aizsardzības uzņēmumus. **Sestdien Maskavā apstiprināts kopš gada sākuma lielākais jauno koronavīrusa gadījumu skaits, pavēstīja amatper-**

sonas. Inficēšanās ar Covid-19 vīrusu Maskavā apstiprināta vēl 6701 cilvēkam. Pēdējo nedēļu laikā Maskavā un pārējā Krievijā strauji audzis inficēšanās gadījumu skaits. Vakcinācijas kampaņa noris gausi, kaut arī pašu valstī ražotās Covid-19 vakcīnas sabiedrībai ir plaši pieejamas. Strauši inficēšanās gadījumu skaita pieaugums konstatēts arī Krievijas otrā lielākajā pilsētā Sanktpēterburgā, kas ir viena no Eiropas futbola čempionāta norises vietām. Krievijā sestdien reģistrēti 13 510 jauni koronavīrusa gadījumi, kā arī 399 ar Covid-19 saistīti nāves gadījumi, liecina oficiālās aplēses.▶